

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Юхим Сергійович ГОСАЛОВ, 1999 року народження, громадянин України, освіта вища. Закінчив у 2022 р. Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», здобувши освітню кваліфікацію магістра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності зі спеціальності «Менеджмент». Після завершення навчання здобувач ступеня доктора філософії працював на посаді закупника імпортованих товарів відділу імпортованих закупівель ТОВ «АТБ-Маркет».

У 2022 році Госалов Ю.С. вступив до аспірантури НТУ «Дніпровська політехніка» на очну (денну) форму навчання за спеціальністю 051 «Економіка» на освітньо-наукову програму «Економіка». Дисертацію виконано на кафедрі прикладної економіки, підприємництва та публічного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (м Дніпро). Виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Економіка» в повному обсязі.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена рішенням Вченої ради Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» МОН України (м. Дніпро) від 30 червня 2026 року (Протокол № 18, Наказ №111 від 30 червня 2026 року) у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради :

1. Трифонова Олена Васильевна, д.е.н., професор, декан факультету менеджменту Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро).

Рецензенти:

2. Ащеулова Олександра Миколаївна , к.е.н., доцент, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро).

3. Романюк Наталя Миколаївна, к.е.н., доцент, кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (м.Дніпро).

Офіційні опоненти:

4. Меліхова Тетяна Олегівна, д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету (м. Запоріжжя).

5. Станіславик Олена В'ячеславівна, д.е.н., професор кафедри менеджменту та маркетингу Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (м.Одеса).

На засіданні 28 серпня 2026 року прийнято рішення про присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка» Юхиму ГОСАЛОВУ на підставі публічного захисту дисертації «Економічні засади відтворення основних засобів підприємства в контексті адаптивних та інноваційних моделей».

Дисертацію виконано на кафедрі прикладної економіки, підприємництва та публічного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Міністерства освіти і науки України (м. Дніпро).

Науковий керівник – Вагонова Олександра Григорівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Міністерства освіти і науки України (м. Дніпро).

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, українською мовою.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає у розвитку теоретико-методичних положень та обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо відтворення основних засобів підприємства в контексті адаптивних та інноваційних моделей розвитку, що забезпечують підвищення економічної ефективності використання ресурсів, адаптивності управлінських рішень і стійкості функціонування підприємств у довгостроковій перспективі.

До найбільш вагомих результатів дослідження належать такі:

удосконалено:

- теоретико-методичний підхід до відтворення основних засобів шляхом синтезу їх життєвого циклу з інвестиційними теоріями та системою принципів (економічної доцільності, інноваційності, адаптивності, екологічності), що забезпечує можливість обґрунтованого вибору оптимальної моделі відтворення основних засобів залежно від стратегічних цілей та ресурсних можливостей підприємства;

- концептуальні засади відтворення основних засобів підприємства шляхом імплементації підприємницького підходу з процесами технічного оновлення, що дозволяє розглядати відтворення не лише як інвестиційно-технічний процес, а як складову підприємницької стратегії розвитку підприємства, орієнтованої на інновації та адаптивність;

- методичний підхід оцінювання відтворення основних засобів підприємства шляхом введення до складу коефіцієнта відтворення (Фвід) інноваційної складової, що, на відміну від існуючих підходів, дозволяє комплексно враховувати витрати на ремонт, модернізацію та впровадження новітніх технологічних рішень і тим самим забезпечує більш повне відображення рівня придатності виробничих активів, точніше прогнозування обсягів інвестицій та обґрунтування вибору оптимальної моделі їхнього оновлення;

- теротехнологічний підхід до відтворення основних засобів підприємства шляхом його інтеграції у систему стратегічного управління, що

передбачає врахування витрат у межах усього життєвого циклу активів, використання цифрових технологій (IoT, CMMS, прогновної аналітики) та зворотного зв'язку між усіма стадіями, що дозволяє підвищити ефективність і адаптивність управлінських рішень;

- теротехнологічний підхід до відтворення основних засобів шляхом його інтеграції з інтрапренерством, що базується на розвитку людського капіталу та формуванні проактивного середовища, яке забезпечує підвищення стратегічної гнучкості підприємства;

- методичний підхід до відтворення основних засобів машинобудівних підприємств на основі системно-динамічного моделювання, що передбачає інтеграцію натуральної та вартісної форм відтворення, урахування затримок у процесах введення, ремонту та вибуття обладнання, а також використання сучасних цифрових технологій (ERP, EAM, IoT) для забезпечення адаптивності системи до змін зовнішнього та внутрішнього середовища;

набули подальшого розвитку:

- теоретичне узагальнення змісту поняття «основні засоби» шляхом їх визначення як матеріальних ресурсів, що використовуються у виробничій та невиробничій діяльності протягом тривалого часу (понад один рік або операційний цикл, якщо його тривалість перевищує рік) та поступово переносять свою вартість на витрати діяльності через амортизаційні відрахування, зумовлені процесами фізичного та морального зношення, що, на відміну від наявних традиційних підходів, дозволяє комплексніше відобразити їх економічну сутність і функціональне призначення у системі управління підприємством;

- класифікація основних засобів, у якій, на відміну від традиційних підходів, запропоновано нові критерії – за витратною реакцією (поділ на об'єкти, що формують постійні, змінні та змішані витрати) та за стратегією відтворення (основні засоби простого та розширеного відтворення), що дозволяє забезпечити більшу точність економічного аналізу та підвищити ефективність управління активами;

- науково-методичне обґрунтування вибору оптимальної моделі відтворення основних засобів на основі формалізації механізму переходу між моделями (ремонт, модернізація, повне оновлення) із визначенням критичних моментів ($\theta_{кр}$) зміни динаміки витрат та умов доцільності безпосереднього переходу до інноваційної моделі оновлення, що на відміну від існуючих підходів забезпечує можливість стратегічного прогнозування ефективності інвестиційних рішень та мінімізації витрат протягом життєвого циклу активів;

- управління відтворенням основних засобів підприємства на засадах інтрапренерства, що полягає у формалізації поняття «інтрапренерська функція» та виокремленні моделей її реалізації (централізованої, децентралізованої, дифузної), що забезпечує узгодження підприємницьких ініціатив персоналу з цілями оновлення та ефективного використання основних засобів.

Здобувач має 13 наукових праць, де викладено основні результати дослідження, з яких 6 статей у наукових виданнях України категорії Б, 7 тез доповідей за матеріалами міжнародних науково-практичних конференцій:

1. Госалов Ю. С., Вагонова О. Г. Інноваційні аспекти класифікації основних засобів у динамічних секторах економіки. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 1. С. 29-36 Особистий внесок автора: полягає в узагальненні та розвитку інноваційних підходів до класифікації основних засобів, зокрема в обґрунтуванні доцільності їх групування за витратною реакцією та стратегіями відтворення в умовах динамічних секторів економіки (Фахове видання).

2. Госалов Ю. С., Вагонова О. Г. Інноваційні аспекти управління відтворенням основних засобів підприємства. Ефективна економіка. 2025. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2025_4_23 Особистий внесок автора: полягає в узагальненні та систематизації інноваційних інструментів управління життєвим циклом основних засобів, зокрема аналізі можливостей застосування прогнозової аналітики, CMMS та IoT у процесах технічного обслуговування та експлуатації активів (Фахове видання).

3. Госалов Ю. С., Вагонова О. Г. Моделі та принципи відтворення основних засобів: теоретичний аспект. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 9. С. 39-47. Особистий внесок автора: полягає в теоретичному узагальненні та систематизації моделей і принципів відтворення основних засобів, зокрема в обґрунтуванні їх класифікації з позицій життєвого циклу, інноваційності та адаптивності управління (Фахове видання).

4. Госалов Ю. С., Вагонова О. Г., Тимошенко Л. В., Чернобаев В. В., Терехов Є. В. Зовнішня торгівля органічною продукцією в контексті сталого розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2024. № 2. С. 106-115. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2024_2_13. Особистий внесок автора: здійснено аналіз динаміки та структури зовнішньої торгівлі вітчизняних товаровиробників, зокрема експорту до країн Європейського Союзу, а також у формуванні статистичних рейтингів країн-імпортерів у контексті досягнення цілей сталого розвитку (Фахове видання).

5. Госалов Ю. С., Вагонова О. Г., Чернобаев В. В., Тимошенко Л. В., Касьяненко Л. В. Інтеграція стратегічного планування та оперативного управління підприємницькою структурою в трансформаційній економіці України. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 13. С. 71-76 Особистий внесок автора: полягає в узагальненні прикладних аспектів інтеграції стратегічного планування та оперативного управління підприємствами в умовах трансформаційної економіки, зокрема в аналізі ролі стратегічної гнучкості та синергії внутрішніх ресурсів у підвищенні конкурентоспроможності (Фахове видання).

6. Госалов Ю. С., Ісіков С. М. Формування інтрапідприємницького середовища в системі управління основними засобами підприємства. Ефективна економіка. 2025. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2025_6_77 Особистий внесок автора: полягає в розробленні та систематизації прикладних аспектів формування інтрапренерського середовища в управлінні основними засобами, зокрема в типологізації моделей їх відтворення та обґрунтуванні ролі інтрапренерської дифузності персоналу в переході до проактивних управлінських рішень (Фахове видання).

7. Госалов Ю.С. Інструменти підвищення конкурентоспроможності українських підприємств в умовах вступу до ЄС. «Наукова весна» 2024: матеріали XIV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 27–29 березня 2024 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. С. 184–185. URL: https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna-2024/Scientific_Spring_2024.pdf

8. Госалов Ю.С. Концептуальна дефініція процесу відтворення основних засобів підприємства у сучасному економічному контексті. Молодь: наука та інновації 2024: матеріали XII Міжнародної науково-технічної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Дніпро, 13–15 листопада 2024 року (у 3-х томах) / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» – Дніпро : НТУ «ДП», 2024. Том 3. С. 310–313. URL: <https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/molod-nauka-ta-innovatsii-2024/molod-2024-vol3.pdf>

9. Госалов Ю. С. Концептуальні аспекти інвестиційної стратегії оновлення основних засобів на машинобудівних підприємствах. Виклики та перспективи розвитку нової економіки на світовому, державному та регіональному рівнях. Збірник матеріалів XIX Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 17-18 жовтня 2024 року. Запоріжжя: ЗУН, 2024. С. 103–104. URL: https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/14242/1/pdf24_merged%20%284%29.pdf

10. Госалов Ю. С. Інноваційне управління техніко-економічним обґрунтуванням відтворення основних засобів. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції. М.Харків (16 травня 2025 року, м. Харків). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. С. 406-407. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/server/api/core/bitstreams/14f7ad8a-5c9b-43b3-b87c-e4ad513b1286/content>

11. Госалов Ю. С. Інтрапренерство та теротехнологічний підхід як інструменти вирішення проблеми управління відтворенням основних засобів підприємства. Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (м.Полтава), 15 травня 2025 р. Полтава: ПДАУ, 2025. С. 320–322. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/14465/maketzbirnyka5.pdf>

12. Госалов Ю.С. Моделювання процесу відтворення основних засобів на промислових підприємствах засобами системної динаміки. «Наукова весна» 2025: матеріали XV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 26–28 березня 2025 року / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» Дніпро : НТУ «ДП», 2025. С. 451-452. URL: <https://hal.science/hal-05078669v1/document>

13. Госалов Ю.С. Інструменти підвищення конкурентоспроможності підприємств при вступі до ЄС. Наукова весна 2026: матеріали XV Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених, Дніпро, 04–06 березня 2026 року / Національний технічний університет «Дніпровська

політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2026. С. 6. <https://rmv.nmu.org.ua/ua/arkhiv-zbirok-konferentsiy/naukova-vesna.php>:

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти).

Голова ради:

1. Трифонова Олена Васильевна, д.е.н., професор, декан факультету менеджменту Національного технічного університету (м. Дніпро). Зауважень немає.

Мені хотілося б поставити вам, Юхиму Сергійовичу, питання:

Запитання 1: Як у моделі враховано моральне зношення, спричинене технологічними інноваціями, а не фізичним старінням активів?

Маю до вас ще питання стосовно системно-динамічного моделювання:

Запитання 2: Як системно-динамічне моделювання дозволяє врахувати часові лаги у процесах ремонту, модернізації та оновлення активів?

Маю до вас ще питання стосовно управлінського персоналу:

Запитання 3: Як змінюється роль управлінського персоналу в умовах впровадження інтрапренерських моделей?

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 1: Дякую за запитання. У запропонованій у дисертації моделі моральне зношення, пов'язане з технологічними інноваціями, розглядається окремо від фізичного старіння основних засобів. Це дає змогу врахувати ситуації, коли обладнання ще придатне до роботи з технічного погляду, але вже втрачає ефективність через появу новіших і технологічно досконаліших рішень.

Насамперед моральне зношення відображається через зниження відносної технологічної ефективності обладнання. У моделі це означає, що актив поступово поступається новим рішенням за продуктивністю, енергоефективністю, гнучкістю або можливістю інтеграції з сучасними технологіями, навіть якщо фізичний стан залишається задовільним.

Крім того, вплив технологічних інновацій ураховано через інноваційний тиск, який змінює динаміку витрат життєвого циклу. Зі зростанням інноваційного тиску з'являються додаткові непрямі витрати: втрати від нижчої продуктивності, вищого енергоспоживання, складності інтеграції з цифровими системами. У результаті експлуатація морально застарілого обладнання стає економічно менш доцільною, навіть якщо воно ще не зношене фізично.

Важливо, що моральне зношення безпосередньо впливає на моменти вибору моделі відтворення. У системно-динамічній моделі саме технологічні зміни можуть зумовити перехід від ремонтної стратегії до модернізації або повного оновлення раніше ніж цього вимагав би фізичний стан основних засобів.

Загалом слід зазначити, що моральне зношення в моделі розглядається як зовнішньо зумовлений і динамічний фактор, який інтегрується в систему стратегічного розвитку підприємства через витрати життєвого циклу та інноваційну складову відтворення. Це дозволяє своєчасно враховувати вплив

технологічних інновацій і ухвалювати більш обґрунтовані рішення щодо оновлення основних засобів. Дякую!

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 2: Дякую за запитання. Системно-динамічне моделювання дозволяє врахувати часові лаги в процесах ремонту, модернізації та оновлення основних засобів завдяки тому, що ці процеси розглядаються у розвитку, в часі, а не як разові або ізольовані події. На відміну від статичних підходів, модель показує, як управлінські рішення впливають на стан активів не одразу, а з певною затримкою.

У межах такої моделі основні засоби подаються як накопичуваний ресурс, а ремонти, модернізація та вибуття - як потоки, інтенсивність яких змінюється з часом. Це дає змогу прямо закласти в модель затримку між моментом ухвалення рішення та реальним ефектом від нього. Наприклад, інвестиції в модернізацію починають давати результат лише після завершення проектування, закупівель і запуску обладнання, і модель дозволяє це врахувати.

Крім того, системно-динамічний підхід добре показує накопичувальний ефект від відкладених рішень. Тимчасова економія на ремонтах може виглядати вигідною у короткому періоді, але з часом призводить до зростання зношення, аварійності, простоїв і різкого збільшення витрат. Через механізми зворотного зв'язку модель відображає, як такі рішення «відгукуються» підприємству з певним часовим лагом.

Окрім цього, такий підхід дає можливість програти різні сценарії з різною тривалістю ремонтів або модернізації. Наприклад, скорочення строків за рахунок цифрових рішень або, навпаки, їх подовження через дефіцит ресурсів. Це дозволяє ще до практичної реалізації оцінити довгострокові наслідки управлінських рішень.

У підсумку системно-динамічне моделювання дає змогу перейти від статичного опису до прогностичного бачення процесів відтворення, врахувати часові лаги як природну характеристику управління основними засобами та підвищити обґрунтованість і адаптивність стратегічних рішень у довгостроковій перспективі. Дякую!

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 3: Дякую за запитання. При впровадженні інтрапренерської моделі керівник уже не просто контролює працівників і перевіряє виконання плану. Його роль більше зміщується в бік координації, підтримки ініціатив і створення умов для змін.

Насамперед управлінський персонал перестає виконувати роль лише контролюючого органу і зосереджується на формуванні сприятливого організаційного середовища. Керівники стимулюють працівників до висунування ідей щодо модернізації обладнання, оновлення основних засобів або зміни моделей їх відтворення та підтримують участь персоналу в реалізації таких ініціатив.

Одночасно змінюється і роль управлінців у процесі прийняття рішень. Вони дедалі більше виступають координаторами та інтеграторами інформації, поєднуючи цілі підприємства з практичними знаннями підрозділів, які безпосередньо працюють з основними засобами. Це дозволяє узгоджувати інтрапренерські ідеї з довгостроковою стратегією розвитку, а не реалізовувати їх стихійно.

Крім того, в умовах інтрапренерських моделей істотно зростає значення лідерських і комунікаційних компетентностей управлінського персоналу.

У підсумку впровадження інтрапренерських моделей трансформує управлінський персонал з виконавців планових і контрольних функцій у ключових учасників адаптивного та інноваційного процесу. При впровадженні інтрапренерської моделі керівник уже не просто контролює працівників і перевіряє виконання плану. Його роль більше зміщується в бік координації, підтримки ініціатив і створення умов для змін.

У підсумку це робить систему управління більш гнучкою: керівництво визначає стратегічний напрям, а працівники отримують можливість активно долучатися до пошуку та реалізації рішень щодо розвитку й оновлення основних засобів. Дякую!

Рецензенти:

2. Ащеулова Олександра Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління НТУ Дніпровська політехніка. (м. Дніпро).

Наукові результати дисертаційного дослідження ГОСАЛОВА Юхима Сергійовича заслуговують на позитивну оцінку. Але, варто вказати на окремі дискусійні моменти та висловити деякі зауваження стосовно роботи:

1.Запропонована імітаційна модель дозволяє аналізувати альтернативні сценарії розвитку. (рис.3.5., рис.3.6.) Водночас варто уточнити, наскільки чутливою є модель до зміни ключових вхідних параметрів.

2. Поєднання теротехнологічного підходу з цифровими системами управління активами (ERP, CMMS, IoT) є безумовною перевагою роботи. (стр.151-153).Разом з тим, потребує уточнення, які обмеження та умови необхідні для ефективної реалізації такого поєднання на практиці.

3. Апробація результатів дослідження підтверджує їх прикладну цінність. Водночас виникає питання, наскільки отримані результати можуть бути поширені на інші підприємства реального сектору економіки.

4.У роботі сформовано інтегровану систему стратегічного управління відтворенням основних засобів (рис.3.4.). У зв'язку з цим доцільно акцентувати увагу на критичних умовах, необхідних для її успішного впровадження.

5. Дисертація має виразну практичну спрямованість. Разом з тим потребує узагальнення, у чому саме, на думку автора, полягає головний практичний ефект упровадження запропонованої інтегрованої системи.

Незважаючи на зазначені вище зауваження та дискусійні питання, дисертаційна робота заслуговує позитивної оцінки та містить наукову і

практичну цінність у сформульованих положеннях, висновках і рекомендаціях.

Зауваження можуть бути предметом подальших досліджень автора.

Запитання 1: Яким чином результати Вашого дослідження можуть бути використані для забезпечення економічної безпеки підприємства у довгостроковій перспективі?

Запитання 2: Обґрунтуйте роль інтрапренерства як інструменту підвищення адаптивності стратегічних рішень у сфері відтворення основних засобів?

Запитання 3: Які переваги має адаптивний підхід до управління відтворенням основних засобів порівняно з традиційним плановим?

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 1: Дякую за запитання. Якщо говорити простіше, то результати нашого дослідження можуть бути використані для посилення економічної безпеки підприємства у довгостроковій перспективі через формування системного, проактивного та адаптивного підходу до управління відтворенням основних засобів. У цьому підході основні засоби розглядаються не лише як технічні об'єкти, а як важлива складова виробничого й фінансового потенціалу підприємства. Тобто можуть допомогти підприємству заздалегідь бачити потенційні проблеми з основними засобами та не допускати ситуації, коли ці проблеми вже починають загрожувати його фінансовій і виробничій стабільності.

Перш за все, запропонована інтегрована система управління життєвим циклом основних засобів дозволяє завчасно виявляти зони підвищеного ризику, пов'язані з фізичним і моральним зношуванням обладнання. Це дає змогу уникати аварійних зупинок виробництва, різкого зростання витрат на ремонти та втрати операційної стабільності, які безпосередньо загрожують економічній безпеці підприємства.

Другий момент - важливу роль відіграє і застосування теротехнологічного підходу та оцінювання витрат життєвого циклу. Завдяки цьому рішення щодо ремонту, модернізації або вибуття основних засобів ухвалюються з урахуванням реальних довгострокових витрат і результатів, а не лише поточних фінансових можливостей. Це зменшує ризик інвестиційних помилок, неефективного використання капіталу та появи прихованих фінансових загроз.

Крім того, удосконалений коефіцієнт відтворення з інноваційною складовою дозволяє оцінювати не тільки масштаби оновлення активів, а й їх технологічний рівень. Це допомагає запобігти поступовій технологічній відсталості виробництва, зниженню конкурентоспроможності та втраті ринкових позицій у довгостроковому періоді.

У підсумку результати дослідження дозволяють розглядати відтворення основних засобів не просто як техніко-інвестиційну діяльність, а як дієвий інструмент забезпечення економічної безпеки підприємства, що знижує

виробничі, фінансові, технологічні та організаційні ризики й створює умови для стабільного та стійкого розвитку у довгостроковій перспективі

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 2: Дякую за запитання. Інтрапренерство відіграє важливу роль у підвищенні адаптивності стратегічних рішень у сфері відтворення основних засобів, оскільки воно поєднує стратегічні цілі підприємства з ініціативністю персоналу та здатністю організації швидко реагувати на зміни зовнішнього і внутрішнього середовища. Фактично йдеться про залучення внутрішнього підприємницького потенціалу до управління оновленням активів.

Насамперед інтрапренерський підхід дозволяє зменшити інерційність управління. У традиційних ієрархічних системах рішення щодо оновлення основних засобів часто ухвалюються із запізненням і базуються переважно на формальних показниках минулих періодів. Натомість залучення працівників, які безпосередньо працюють з обладнанням, дає змогу раніше виявляти ознаки технологічного чи морального зношування і швидше ініціювати рішення щодо модернізації або зміни моделі відтворення.

Важливим є й те, що інтрапренерство покращує якість інформації для прийняття стратегічних рішень. Працівники володіють практичними знаннями про реальний стан основних засобів, приховані витрати експлуатації та можливості їхнього удосконалення. Коли ці знання системно враховуються в управлінні, стратегічні рішення стають більш обґрунтованими, особливо в умовах невизначеності.

Крім того, інтрапренерство сприяє прискоренню інноваційних змін у процесах відтворення основних засобів.

У підсумку інтрапренерство виступає не просто як мотиваційний інструмент, а як важливий елемент адаптивного стратегічного рішення, який підвищує гнучкість, швидкість і результативність рішень у сфері відтворення основних засобів і тим самим сприяє стійкому розвитку підприємства в динамічному середовищі.

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 3: Дякую за запитання. Адаптивний підхід до управління відтворенням основних засобів має відчутні переваги порівняно з традиційним плановим підходом, оскільки він орієнтований на динамічні умови роботи підприємства і дозволяє враховувати невизначеність та постійні зміни зовнішнього й внутрішнього середовища.

Передусім його перевагою є гнучкість управлінських рішень. Якщо традиційний плановий підхід спирається на жорстко зафіксовані довгострокові плани оновлення основних засобів, то адаптивне управління передбачає регулярний перегляд і коригування стратегій залежно від реального технічного стану обладнання, ринкової ситуації, темпів технологічних змін і фінансових можливостей підприємства.

Ще однією важливою перевагою є проактивний характер управління. Адаптивний підхід дозволяє заздалегідь виявляти критичні моменти, коли подальша експлуатація або відкладення ремонту стають економічно недоцільними. Це зменшує ризик аварійних зупинок, незапланованих простоїв і різкого зростання витрат на ремонти, що часто виникає за жорсткого дотримання застарілих планів.

Важливою перевагою є й те, що адаптивний підхід забезпечує вищу стійкість системи управління в умовах невизначеності. Завдяки використанню зворотних зв'язків, імітаційного моделювання та врахуванню поведінкових чинників стратегічні рішення узгоджуються з реальними можливостями підприємства, а система управління здатна саморегулюватися і підтримувати довгостроковий розвиток.

У підсумку адаптивний підхід перетворює управління відтворенням основних засобів із формального виконання планів на безперервний, гнучкий і стратегічно орієнтований процес, який забезпечує ефективність, конкурентоспроможність і стійкість підприємства в динамічному економічному середовищі. Дякую!

3. Романюк Наталя Миколаївна, к.е.н., доцент, кафедри прикладної економіки, підприємництва та публічного управління НТУ «Дніпровська політехніка» (м. Дніпро).

В цілому дисертація ГОСАЛОВА Юхима Сергійовича заслуговує на позитивну оцінку, однак слід зазначити окремі дискусійні положення:

1. У роботі декларується можливість застосування запропонованої методики в динамічному економічному середовищі. У зв'язку з цим потребує додаткового пояснення, наскільки вона є придатною для використання в умовах нестабільного інвестиційного середовища.

2. Значна увага в дисертації приділена розвитку інтрапренерських підходів у процесах відтворення основних засобів.(розділ 3, п. 3.2.). Разом з тим виникає питання щодо реалістичності впровадження таких моделей на традиційних промислових підприємствах.

3. Запропоновані децентралізована та дифузна інтрапренерські моделі є концептуально обґрунтованими. Водночас доцільно конкретизувати основні організаційні ризики, що можуть супроводжувати їхню практичну реалізацію.

4. Для формалізації процесів відтворення основних засобів автор використовує системно-динамічне моделювання. (п. 3.3). У зв'язку з цим потребує пояснення, чому саме цей імітаційний підхід було обрано як найбільш доцільний.

Незважаючи на зазначені вище зауваження та дискусійні питання, дисертаційна робота заслуговує позитивної оцінки та містить наукову і практичну цінність у сформульованих положеннях, висновках і рекомендаціях. Зауваження можуть бути предметом подальших досліджень автора..

Запитання 1: Обґрунтуйте наукову доцільність доповнення традиційного коефіцієнта відтворення інноваційною складовою. Які ризики виникають у разі її ігнорування?

Запитання 2: У чому полягає методологічна новизна поєднання теротехнологічного підходу із економічними засадами управління основними засобами?

Запитання 3: Які переваги має інтегрована система стратегічного управління життєвим циклом основних засобів, запропонована в дисертації, порівняно з фрагментарними підходами?

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 1: Дякую за запитання. У дистрибуції внутрішньоорганізаційні конфлікти виникають доволі регулярно й нерідко мають повторюваний, системний характер. Саме тому доцільно формалізувати низку алгоритмів, які допоможуть упорядкувати процес їхнього врегулювання та зробити його більш передбачуваним.

Наукова доцільність доповнення традиційного коефіцієнта відтворення інноваційною складовою зумовлена обмеженістю класичних підходів до оцінювання стану та оновлення основних засобів у сучасних умовах інноваційно орієнтованого розвитку економіки.

Традиційний коефіцієнт відтворення, як правило, відображає співвідношення введених і вибулих основних засобів або темпи їх оновлення у вартісному чи натуральному вимірі. Такий показник фіксує кількісні параметри заміщення активів, однак не дає уявлення про якісні зміни у виробничому потенціалі підприємства. У результаті модернізація, цифровізація, впровадження енергоефективних або високотехнологічних рішень можуть бути статистично «невидимими», хоча саме вони визначають економічну ефективність і конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

Тому в дисертації запропоновано доповнити цей показник інноваційною складовою. Вона дозволяє врахувати не тільки сам факт оновлення, а й те, що саме отримало підприємство в результаті цього оновлення: підвищення продуктивності, автоматизацію, цифровізацію, зменшення енергоспоживання, зниження витрат тощо.

Якщо ж її ігнорувати, виникає кілька ризиків. По-перше, підприємство може переоцінити рівень свого технічного оновлення. По-друге, кошти можуть постійно витрачатися на ремонти старого обладнання, хоча економічно вже доцільніше його модернізувати або замінити. І, по-третє, підприємство може поступово відставати технологічно від конкурентів.

Також без інноваційної складової складніше враховувати такі речі, як енергоефективність, цифровізацію та екологічні характеристики обладнання, хоча сьогодні вони безпосередньо впливають і на витрати, і на конкурентоспроможність.

Отже, включення інноваційної складової до коефіцієнта відтворення є науково обґрунтованим, оскільки воно трансформує цей показник із статистичного індикатора оновлення у стратегічний інструмент оцінювання якості та ефективності відтворення основних засобів, а її ігнорування створює

системні ризики для економічної ефективності, конкурентоспроможності та стійкого розвитку підприємства.

Запитання 2: Дякую за запитання. Методологічна новизна поєднання теротехнологічного підходу з економічними засадами управління основними засобами полягає в тому, що управління активами перестає зводитися лише до питань ремонту й експлуатації та розглядається як частина загальної стратегії розвитку підприємства. Тобто увага переноситься з окремих технічних рішень на цілісне бачення життєвого циклу основних засобів і їхні ролі у довгостроковій ефективності та адаптивності підприємства.

У класичному розумінні теротехнологія здебільшого орієнтована на зниження витрат на технічне обслуговування і ремонти. У дисертації цей підхід розширено: витрати на проєктування, придбання, експлуатацію, модернізацію та вибуття основних засобів розглядаються як єдиний керований процес, безпосередньо пов'язаний зі стратегічними цілями підприємства. Це дозволяє оцінювати рішення не ізольовано, а в контексті загального розвитку виробничого потенціалу.

Важливою новизною є також зміна логіки оптимізації. Замість пошуку найкращого рішення для окремого етапу, наприклад вибору схеми ремонту, акцент робиться на оптимізації сукупних витрат і результатів протягом усього життєвого циклу активів. Завдяки цьому рішення щодо ремонту, модернізації чи оновлення узгоджуються з інвестиційною стратегією, інноваційними пріоритетами та реальними ресурсними можливостями підприємства.

У підсумку теротехнологічний підхід у поєднанні зі економічними засадами управління перетворюється з інструменту суто технічної оптимізації на стратегічний механізм управління відтворенням основних засобів, орієнтований на довгострокову ефективність, інноваційний розвиток і стійкість підприємства. Дякую!

Запитання 3: Дякую за запитання. Запропонована в дисертації інтегрована система стратегічного управління життєвим циклом основних засобів має суттєві переваги порівняно з фрагментарними підходами, які зазвичай зосереджуються лише на окремих питаннях обліку, експлуатації або інвестування. Головна відмінність полягає в тому, що управління основними засобами розглядається не як набір окремих дій, а як єдиний цілісний процес, підпорядкований стратегічним цілям розвитку підприємства.

Передусім перевагою такої системи є цілісність управління. Замість ізольованого розгляду основних засобів як об'єкта обліку, ремонту чи разових капіталовкладень, інтегрований підхід охоплює всі стадії їхнього життєвого циклу - від планування і придбання до експлуатації, модернізації та вибуття. Це дозволяє бачити повну картину використання активів і приймати узгоджені управлінські рішення.

Ще однією важливою перевагою є узгодження інвестиційних рішень зі стратегією розвитку підприємства. Інвестиції в основні засоби перестають бути вимушеною реакцією на зношення чи аварії і набувають проактивного характеру. Рішення щодо ремонту, модернізації або оновлення приймаються з

урахуванням прогнозованих витрат і результатів у межах життєвого циклу, що дає змогу зменшити інвестиційні ризики та уникнути запізненого оновлення активів.

Важливою перевагою інтегрованої системи є також підвищення адаптивності управління. Завдяки використанню зворотного зв'язку та імітаційного моделювання управлінські рішення можуть оперативно коригуватися залежно від змін ринкової ситуації, технологічних зрушень і ресурсних обмежень. На відміну від цього, фрагментарні підходи зазвичай є інерційними й погано пристосованими до динамічного середовища.

У підсумку інтегрована система перетворює управління основними засобами з набору окремих операційних рішень на безперервний стратегічний процес, що забезпечує довгострокову ефективність, гнучкість і стійкість розвитку підприємства - саме того ефекту, якого неможливо досягти в межах фрагментарних підходів.

Опоненти:

4. Меліхова Тетяна Олегівна, д.е.н., професор, Завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту Інженерного навчально-наукового інституту ім. Ю.М. Потебні Запорізького національного університету (м. Запоріжжя).

Незважаючи на загальну позитивну оцінку результатів дослідження ГОСАЛОВА Юхима Сергійовича, до окремих положень дисертації можуть бути висловлені зауваження та критичні міркування, які мають конструктивний та дискусійний характер:

1. У п 1.1. дисертації автор наголошує на стратегічній ролі основних засобів у забезпеченні довгострокового розвитку підприємства. Разом з тим потребує додаткового пояснення, чи всі основні засоби розглядаються автором як стратегічно значущі, чи стратегічний характер притаманний лише окремим їхнім групам.

2. У роботі широко використовується категорія «адаптивний розвиток підприємства». У зв'язку з цим доцільним видається уточнення тих критеріїв і ознак адаптивності, які покладено в основу авторського підходу.

3. Автор у п 3.1 обґрунтовує доцільність використання концепції життєвого циклу як базової логіки аналізу відтворення основних засобів. Водночас потребує додаткового аргументування, чому саме цей підхід обрано як ключовий порівняно з іншими можливими концепціями.

4. Запропонована в роботі класифікація основних засобів за витратною реакцією є науково цікавою. Разом з тим виникає питання, якою мірою вона відрізняється від підходів управлінського обліку до класифікації витрат і в чому полягає її стратегічна новизна.

5. Запровадження інноваційної складової до коефіцієнта відтворення основних засобів розширює аналітичні можливості оцінювання. Водночас потребує уточнення, які ризики можуть виникати при її використанні в умовах інформаційної невизначеності.

6. Запропонований механізм визначення критичних моментів переходу між моделями відтворення ($\theta_{кр}$) є методично обґрунтованим. Разом з тим доцільно окреслити його обмеження, зокрема щодо чутливості до зміни вхідних параметрів. (табл. 3.5).

Незважаючи на зазначені вище зауваження та дискусійні питання, дисертаційна робота заслуговує позитивної оцінки та містить наукову і практичну цінність у сформульованих положеннях, висновках і рекомендаціях.

Запитання 1: У мене є запитання, пане Юхиме. Які обмеження має запропонована імітаційна модель та за яких умов її результати можуть втрачати достовірність (слайд 31)?

Запитання 2: Які фактори найбільше впливають на вибір моделі відтворення на машинобудівних підприємствах?

Запитання 3: Як у дисертації узгоджено економічні, інноваційні та екологічні критерії при виборі стратегій оновлення основних засобів?

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 1: Дякую за запитання. Так, запропонована імітаційна модель, як і будь-яка модель, має певні обмеження. Насамперед достовірність її результатів залежить від якості вхідних даних. Якщо дані про технічний стан основних засобів, витрати на їхню експлуатацію, рівень зносу або інвестиції є неповними чи застарілими, то й результати моделювання можуть бути неточними.

Друге обмеження пов'язане з тим, що модель не може повністю врахувати всі організаційні та поведінкові фактори. Наприклад, опір персоналу змінам, внутрішні конфлікти або особливості прийняття управлінських рішень досить складно формалізувати. Тому в окремих випадках модель може показувати більш швидку реалізацію стратегії, ніж це відбувається на практиці.

Також результати залежать від припущень щодо зовнішнього середовища. Якщо відбуваються різкі зміни економічної ситуації, законодавства, технологій або виникають непередбачувані форс-мажорні обставини, закладені в модель сценарії можуть уже не відповідати реальності. У такому випадку модель потрібно повторно налаштовувати.

Ще один важливий момент - це перевірка самої моделі. Бажано, щоб її параметри були відкалібровані на реальних історичних даних підприємства та враховували специфіку конкретної галузі. Без такої перевірки результати матимуть більше теоретичне, ніж практичне значення.

І останнє. Ця модель більше орієнтована на стратегічний, довгостроковий аналіз. Тобто вона добре показує можливі тенденції та дозволяє порівнювати різні сценарії розвитку, але її не варто використовувати як єдиний інструмент для прийняття оперативних рішень.

Тому, на наш погляд, модель не дає абсолютно точного прогнозу, а є інструментом підтримки прийняття рішень. Її результати є найбільш достовірними тоді, коли використовуються якісні та актуальні дані, регулярно

оновлюються параметри моделі й враховуються зміни зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.

Запитання 2: Дякую за запитання. На нашу думку, тут немає одного універсального фактора - зазвичай рішення залежить від їхнього поєднання. Але найбільше на вибір моделі відтворення впливають технічний стан обладнання, фінансові можливості підприємства та темпи технологічних змін.

Перш за все, це технічний стан основних засобів. Важливо розуміти, наскільки обладнання фізично та морально зношене, скільки коштує його обслуговування, наскільки часто воно виходить з ладу і як це впливає на виробництво. Якщо обладнання ще можна ефективно використовувати після ремонту, тоді немає необхідності одразу його замінювати. Якщо ж витрати на ремонт постійно зростають, збільшуються простої або обладнання вже не відповідає сучасним вимогам, тоді логічніше говорити про модернізацію або повну заміну.

Другий важливий фактор - технологічні зміни. У машинобудуванні технології досить швидко розвиваються: з'являється автоматизація, роботизація, цифрове управління. Тому навіть обладнання, яке ще фізично працює, можуть вже морально застаріти. У такому випадку його заміна або модернізація може дати підприємству значно більшу продуктивність і конкурентоспроможність.

Третій момент - фінансові можливості підприємства. Якщо коштів недостатньо, підприємство може обрати поступову модернізацію або ремонт окремих вузлів. Якщо ж є достатній інвестиційний ресурс, тоді можна реалізувати більш масштабну програму технічного переоснащення.

Також не варто забувати про людський та організаційний фактор. Навіть сучасне нове обладнання не дасть очікуваного результату, якщо персонал не готовий працювати з новими технологіями, а підприємство не має належної системи технічного обслуговування та управління змінами.

Тобто, якщо коротко, вибір моделі відтворення - це фактично пошук балансу між станом обладнання, технологічною необхідністю та фінансовими можливостями підприємства. Саме від цього залежить, що буде доцільніше в конкретній ситуації: ремонт, модернізація чи повне оновлення основних засобів.

Запитання 3: Дякую за запитання. У дисертації ці три групи критеріїв — економічні, інноваційні та екологічні -розглядалися окремо, а поєднані в одну систему. Основна ідея полягає в тому, що рішення про оновлення обладнання потрібно оцінювати не тільки за тим, скільки воно коштує зараз, а й за тим, який результат воно дасть підприємству в довгостроковій перспективі.

Якщо говорити про економічні критерії, то тут оцінюються не тільки початкові інвестиції. Враховуються також подальші витрати на експлуатацію, ремонт, енергію, технічне обслуговування та врешті вибуття обладнання. Тобто порівнюється фактична вартість різних варіантів протягом усього життєвого циклу.

Інноваційна складова показує, наскільки запропоноване оновлення відповідає сучасному технологічному рівню. Наприклад, чи дозволить нове обладнання підвищити продуктивність, автоматизувати окремі операції,

використовувати цифрові технології та бути більш гнучким до майбутніх змін.

Щодо екологічних критеріїв, то вони також включені в загальну оцінку. Тут враховуються енергоефективність обладнання, економія ресурсів, можливе зниження викидів та інших екологічних витрат. Тобто більш екологічне обладнання може бути вигідним для підприємства не тільки з точки зору екології, а й економічно. Наприклад, за рахунок меншого споживання енергії.

А вже за допомогою сценарного та імітаційного моделювання можна порівняти різні варіанти й подивитися, як вони працюватимуть у довгостроковій перспективі та за різних умов.

Тому загалом логіка така: економічна ефективність залишається основою вибору, але вона доповнюється технологічними та екологічними показниками. У результаті можна обирати не просто найдешевший варіант оновлення, а той, який у перспективі дає найкраще поєднання економічного ефекту, технологічного розвитку та екологічної ефективності підприємства

5 Станіславик Олена В'ячеславівна, д.е.н., професор кафедри менеджменту та маркетингу Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку (м.Одеса).

Ознайомлення з дисертацією дозволяє сформулювати низку зауважень і рекомендацій, які можуть стати приводом для наукової дискусії і потребують уточнення:

1. У дисертаційній роботі автором запропоновано інтегровану систему управління відтворенням основних засобів підприємства, яка охоплює економічні, організаційно-управлінські, інноваційні та поведінкові складові. Водночас доцільно було б більш детально розкрити механізм практичної інтеграції цих складових у систему стратегічного управління підприємством, а також визначити особливості її застосування для підприємств різних масштабів та галузей діяльності.

2. Заслужують на позитивну оцінку розроблені автором методичні підходи до оцінювання економічної доцільності відтворення основних засобів із використанням теротехнологічного підходу. Разом із тим, було б доцільно ширше представити результати їхньої апробації шляхом порівняння із традиційними методами прийняття інвестиційних рішень, що дозволило б більш переконливо продемонструвати переваги запропонованого підходу.

3. У дисертаційній роботі значну увагу приділено застосуванню сучасних цифрових технологій в управлінні відтворенням основних засобів. Водночас перспективним напрямом подальших досліджень могло б стати розширення запропонованого інструментарію шляхом інтеграції технологій штучного інтелекту, цифрових двійників і промислового Інтернету речей, що сприяло б підвищенню ефективності процесів модернізації та оновлення основних засобів.

4. На рис. 3.6 «Модель зв'язків у внутрішній структурі відтворення основних засобів» представлено комплексну схему взаємодії основних процесів відтворення. Разом із тим, окремі інформаційні та фінансові потоки, а також причинно-наслідкові зв'язки між елементами моделі не мають достатнього текстового пояснення, що дещо ускладнює її практичне сприйняття. Доцільним

було б доповнити рисунок або його опис деталізацією логіки взаємодії окремих блоків і послідовності реалізації управлінських рішень.

5. У табл. 3.4 «Принципи успішного інтрапренерського середовища (ранжовані) стосовно відтворення основних засобів на ПрАТ «Дніпропетровський агрегатний завод» наведено результати ранжування принципів із використанням експертного підходу. Водночас доцільно було б більш детально охарактеризувати методику проведення експертного оцінювання, зокрема критерії добору експертів, порядок визначення вагових коефіцієнтів та перевірку узгодженості експертних оцінок, що сприяло б підвищенню переконливості отриманих результатів.

Незважаючи на зазначені вище зауваження та дискусійні питання, дисертаційна робота заслуговує позитивної оцінки та містить наукову і практичну цінність у сформульованих положеннях, висновках і рекомендаціях.

Запитання 1: Шановний Юхиме Сергійовичу, у дисертаційній роботі Вами сформовано інтегровану систему управління життєвим циклом і відтворенням основних засобів підприємства, яка поєднує економічні, організаційно-управлінські, інноваційні та поведінкові складові. Поясніть, будь ласка, яким має бути практичний алгоритм упровадження цієї системи на підприємстві: які підрозділи повинні бути залучені, у якій послідовності мають ухвалюватися управлінські рішення та за якими показниками слід оцінювати результативність її функціонування?

Запитання 2: У дисертаційній роботі Вами обґрунтовано механізм переходу між моделями відтворення основних засобів (ремонт, модернізацією та повним оновленням) на основі визначення критичних моментів зміни динаміки витрат. Поясніть, будь ласка, які економічні показники та умови мають бути враховані підприємством для визначення такого критичного моменту і яким чином запропонований підхід може бути застосований на практиці?

Запитання 3: Шановний Юхиме Сергійовичу, у таблиці слайду 30 наведено результати ранжування принципів успішного інтрапренерського середовища стосовно відтворення основних засобів на ПрАТ «Дніпропетровський агрегатний завод», сформовані на основі експертного опитування фахівців підприємств. Розкрийте, будь ласка, методику проведення цього опитування: скільки експертів було залучено, за якими критеріями їх добирали, яким чином узагальнювали отримані оцінки та визначали вагомість принципів, а також чи перевірялася узгодженість думок експертів?

Госалов Ю.С. відповідь:

Запитання 1: Дякую за запитання. Якщо говорити практично, то запропонована система передбачає, що основними засобами потрібно управляти не окремо на кожному етапі, а протягом усього їх життєвого циклу - від моменту прийняття рішення про придбання чи модернізацію і до експлуатації, ремонту та подальшої заміни. Її основу становить узгодження технічних, економічних і організаційних рішень, а також використання зворотного зв'язку між усіма етапами життєвого циклу. До реалізації системи мають бути залучені керівництво підприємства, технічні та виробничі служби, фінансово-економічні підрозділи, служби технічного обслуговування, а також працівники, які

безпосередньо експлуатують обладнання. Управлінські рішення приймаються послідовно: спочатку оцінюється технічний стан і економічна доцільність, далі обирається модель відтворення, після чого здійснюється її реалізація та постійний моніторинг результатів. Ефективність системи доцільно оцінювати за рівнем продуктивності обладнання, його надійністю, витратами на технічне обслуговування, тривалістю простоїв і загальною економічною ефективністю використання основних засобів. Отримані результати моніторингу мають використовуватися як зворотний зв'язок для своєчасного коригування обраної моделі відтворення та інвестиційної програми відповідно до змін внутрішнього і зовнішнього середовища.

Запитання 2: Дякую за запитання. Якщо пояснювати простіше, то основна ідея запропонованого підходу полягає в тому, щоб не чекати, поки обладнання остаточно вийде з ладу, а заздалегідь визначити момент, коли подальші ремонти вже стають економічно не вигідними. У дисертації запропоновано визначати момент переходу між ремонтом, модернізацією та повним оновленням основних засобів на основі порівняння сукупних витрат на кожному етапі їхньої експлуатації. Якщо подальші витрати на ремонт стають більшими, ніж очікувані витрати на модернізацію, доцільно переходити до модернізації. Аналогічно, коли модернізація вже не забезпечує економічного ефекту порівняно з повним оновленням, підприємству доцільно здійснювати заміну обладнання. При прийнятті такого рішення необхідно враховувати не лише витрати на ремонт чи придбання нового обладнання, а й технічний стан основних засобів, їх продуктивність, надійність, строки служби, частоту простоїв та очікувані витрати на подальшу експлуатацію. Також важливо оцінювати економічну доцільність кожного варіанта з позиції всього життєвого циклу активу. Практичне застосування цього підходу дає можливість своєчасно обирати найбільш економічно ефективну модель відтворення, зменшувати сукупні витрати та підвищувати обґрунтованість управлінських рішень щодо оновлення основних засобів. На практиці визначений критичний момент має регулярно уточнюватися шляхом порівняння прогнозних витрат і результатів за альтернативними сценаріями з урахуванням змін технічного стану обладнання, ресурсних можливостей і стратегічних цілей підприємства.

Запитання 3: Дякую за запитання. У дослідженні експертне оцінювання використовувалося як допоміжний інструмент для визначення відносної важливості принципів формування інтрапренерського середовища у процесах відтворення основних засобів підприємства. Експертам було запропоновано оцінити значущість кожного із запропонованих принципів за десятибальною шкалою. Після цього отримані оцінки були узагальнені, визначено їх вагомість та сформовано ранжований перелік принципів, результати якого наведено в таблиці слайду 30. Основною метою такого експертного оцінювання було визначення пріоритетності принципів, які доцільно враховувати при формуванні інтрапренерського середовища та прийнятті управлінських рішень щодо відтворення основних засобів підприємства. Щодо формування експертної групи, критеріїв добору експертів, а також перевірки узгодженості експертних оцінок, то ці методичні аспекти в дисертації окремо не деталізувалися, оскільки

експертне оцінювання мало допоміжний характер і використовувалося для обґрунтування ранжування запропонованих принципів, а не як самостійний методичний результат дослідження. Отримані результати експертного оцінювання були використані як інформаційна основа для обґрунтування управлінських рішень щодо вибору пріоритетних напрямів формування інтрапренерського середовища та підвищення ефективності процесів відтворення основних засобів підприємства.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує ГОСАЛОВУ Юхиму Сергійовичу ступінь доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

Голова разової
спеціалізованої
вченої ради

Олена ТРИФОНОВА